

Albin Redžić
Maja Redžić

STAVOVI STUDENATA POMORSKOG FAKULTETA U RIJECI PREMA NASTAVI TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE

1. UVOD

Rad djelomično možemo poticati i naizgled nebitnim stvarima, uzimanjem u obzir stajališta studenata. Metodičar je nastavnik koji dobro zna materiju što je predaje (Klaić 1983). On prati, evaluira i unapređuje nastavu. Iako je u svijetu praksa studentskih evaluacija nastave i nastavnika uveliko uzela maha, kod nas tek pojedini nastavnici prikupljaju povratne informacije od studenata o svojem radu i izvedbi (Kovač 1996). Situacija u kojoj se o nastavi na sveučilištu ne vodi adekvatna briga nestimulativno djeluje na mlađe sveučilišne nastavnike, koji već od početka dobivaju jasnu poruku da je znanstveni rad daleko važniji od nastave, u čiji se razvoj i kvalitetu ne isplati ulagati (Ledić 2002).

2. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog neprekidnog trogodišnjeg istraživanja je učestalo provjeravanje metoda rada u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture (TZK) studenata kroz neka stajališta studenta pomorstva.

3. UZORAK ISPITANIKA

Na uzorku od 618 ispitanika u dobi 18-26 godina od 21.-31. siječnja akademskih godina 2000/01, 2001/02 i 2002/03 ispitano je 612 studenata i 6 studentica nautičkog i brodstrojarskog smjera I. i II. godine studija Pomorskog fakulteta Sveučilšta u Rijeci i Studija u Zadru.

Uzorak varijabli

1. Pomorstvo studiram jer: a) volim pomorstvo, b) želim puno novaca, c) slobodni odgovor
2. Koje su po vama tipične karakteristike izvrsnog pomorca?
3. Koje su po vama tipične karakteristike lošeg pomorca?
4. Nabrojite sadržaje koje studenti pomorstva trebaju svladati na nastavi TZK npr. trčanje, plivanje, veslanje, jedrenje, ronjenje, spašavanje utopljenika, vježbe snage, brzine, koordinacije, izdržljivosti, košarka, nogomet, odbojka, fitness, borilačke vještine, stolni tenis, i sl.
5. Bio sam aktivan na nastavi TZK! Da/Ne Zašto?

4. REZULTATI I RASPRAVA

Pomorstvo studiraju jer ga vole -389, žele puno novaca-140, a slobodni odgovor izabralo je 110 ispitanika.

Slobodni odgovori o razlozima studiranja pomorstva studenata brodstrojarstva: sviđa mi se-7, ne znam što hoću-5, zanima me-3, volim strojarstvo i dobre plaće, a nakon iskustva nadam se poslu na kopnu-3, pogriješio sam-3, želim završiti višu školu /biti inženjer-2, volim pomorstvo, donosi more, ženske, aute-2, zanima me i dobra plaća-2, izazovan i opasan posao-1, jedini posao koji liči na nešto-1, volim putovati, vidjeti svijeta-1, tek tako-1, vidim perspektivu-1, ne mogu drugo-1, volim kombinaciju brodstrojarstva, matematike i računalstva-1, tradicija u obitelji-1, želim raditi i zaraditi-1, iako sam razočaran završiti ću-1, odgovara mi /radim nekoliko mjeseci pa odmor-1, pomorac sam drugo ne znam raditi-1, perspektivno zanimanje, u tome vidim svoj život-1, završio sam pomorsku školu, želim

dovoljno novaca da sa 35 godina ne živim sa 2000 kn-1, zbog daljnjih planova-1, zaljubljen sam u more-1, što je, tu je-1, splet okolnosti-1, pala je odluka, plus isplativo je-1.

Slobodni odgovori o razlozima studiranja pomorstva studenata nautike: želim vidjeti, običi, upoznati svijet-8, volim putovati, volim izazove, avanture, uzbuđenja, upoznavati različite kulture-8, tradicija u obitelji-7, volim posao pomorca /upoznat sam s njime-5, završio sam pomorsku školu-4, volim more-4, zanimljivo je-3, ne znam-3, moram završiti neki fakultet-3, želim puno novaca /dolari-2, želim otići iz Rijeke / Hrvatske-2, želim svojoj obitelji omogućiti dostojan život-2, tek tako-2, volim znanje-2, ne mogu napredovati bez škole-2, zanimljiv posao-2, želim osjetiti život-2, kombinacija novca i profesije koja mi odgovara-2, to me zanima-2, želja za proširenjem vidika-1, jedino adekvatno zanimanje-1, želim usavršiti svoje znanje-1, novac će mi pomoći u ostvarenju svog nauma-1, pruža siguran posao-1, ništa me ne zanima, ni pomorstvo-1, normalna zarada-1, ne želim životariti, ostat ću neženja-1, nisam uspio upisati filozofski fakultet-1, lakše je živjeti-1, ne znam više radi čega-1, sviđaju mi se poslovi koji su na otvorenom-1, putovanje, novac, zabava-1, volim pomorstvo, ali su uvjeti užasni pa mi se sviđa sve manje-1, čini mi se dobro iako ne znam mogu li to-1. Ukoliko većina studenata voli ono što studira tada se može pretpostaviti kako će taj dio populacije aktivnije sudjelovati na predavanjima i vježbama pa tako i ovome jedinom kolegiju koji utječe neposredno na osobno zdravlje.

Tipične karakteristike izvrsnog pomorca prema stajalištima studenata pomorstva su: znanje struke /znanje-189, snalažljivost /inteligentnost-70, strpljivost/ staloženost-58, odgovornost-40, kondicija / fizička sposobnost/ izdržljivost-34, ljubav i zanimanje za posao-28, odlučnost-27, komunikativnost-26, marljivost-25, profesionalnost-24, sposobnost-23, poštenje-21, ozbiljnost-17, ambicioznost / predanost poslu-16, ne pije /nepušač-12, dug staž/iskustvo-11, ljubav prema moru-9, poznavanje stranog jezika-7, svestranost-6, zanimanje za novac-6, predanost poslu i obitelji-4, autoritet-3, kulturn-3, nije paničar-1, ne pati za kućom-1. Od ukupno 26 raznolikih, samonavedenih tipičnih karakteristika izvrsnog pomorca po studentima pomorstva najčešća je znanje (struke). Po važnosti na 5. mjestu je kondicija odnosno fizička sposobnost i izdržljivost. Na 15.mjestu su nepijenje (alkohola) i nepušenje cigareta. Oni ovime daju bitan značaj tjelesnim sposobnostima i zdravom načinu života.

Tipične karakteristike lošeg pomorca po studentima pomorstva su: neznanje-87, alkoholiziranost/ drogiranost-53, lijenost-42, nemarnost-36, agresivnost, panika, drskost, napetost-33, radi zbog novca-20, nezainteresiranost-15, neškolovanost-14, pušač-13, rastrošnost-10, neodgovornost-9, nesnalažljivost-7, nesposobnost-6, nekolegijanost-5, pokvarenost-2, neozbiljnost-2, ne voli more-1.

Najznačajnija karakteristika lošeg pomorca je neznanje (struke). Izuzetno opasna po ostale članove posade na brodu je alkoholiziranost i drogiranost. Lijenost i nemarnost potiču poremećaje u konativnom prostoru. Najopasnija može biti panika u urgentnim situacijama na moru. Ako netko isključivo studira zbog novca, nezainteresiran je, tada se može pretpostaviti kako njega ne može potaknuti na nastavi nijedna metoda rada.

Rang mišljenja studenata pomorstva o sadržajima koje trebaju svladati na nastavi TZK: plivanje-416, jedrenje-267, spašavanje utopljenika-262, trčanje-237, ronjenje-218, vježbe snage-213, vježbe izdržljivosti-198, košarka-148, nogomet-136, vježbe kondicije-126, fitness-106, stolni tenis-82, vježbe brzine-68, borilačke vještine-52, odbojka-39, joga-10, tenis-7, atletika-6, spretnost-4, automobilizam-2, rukomet-1, vaterpolo-1, pružanje prve pomoći-1, planinarenje-1, orijentacija-1.

Najčešće preferirani su specifični, pomorski, kineziološki sadržaji u i na vodi odnosno moru: plivanje i (mornarsko) veslanje, pa jedrenje, spašavanje utopljenika i ronjenje (koje je iza trčanja). Potvrđuje se pretpostavka o razvijenosti svijesti o važnosti utilitarnih znanja u urgentnim situacijama za buduće časnike pomorstva. IMO, ISO, STCW 95 konvencije te sustav kvalitete potiču upravo ovu vrstu aplikativne pomorske kineziologije.

Na nastavi TZK bio sam aktivan izjavljuje da-495 studenata, a ne-123 studenata. **Zašto** sam bio aktivan na nastavi TZK: volim se baviti sportom-44, radi potpisa-21, aktivnost je potrebna-9, jer je dobro za kondiciju-9, jer je volim-8, radi rekreacije-7, jer je zabavno-6, jer nemam volje za odrađivanje sati-6, možda sam izostao jednom-5, trudio sam se-5, nije mi se dalo-5, zato jer je gušt-4, jer je zanimljiv-3, da mi brže prođe vrijeme-3, zbog volje-3, nisam došao sjediti-2, TZK pomaže u opuštanju-2, jer je zahtjevno-2, uvijek osim kad sam bolestan-2, jer radije nešto drugo radim-1, da ne pišem seminar-1, natjecanja-1, radi sebe i profesora-1, tako sam htio-1, nemam motivacije-1, zdravlje-1. U nastavi češća je aktivnost u riječkih studenata, a neaktivnost u zadarskih studenata. Razlikuje se pristup nastavi i aktivnosti u nastupu dvojice nastavnika. Ljubav prema sportu izuzetan je poticaj u dijelu ispitanika koji su naveli osobni primarni razlog aktivnosti u nastavi TZK. Da se u dijela studenata ovaj kolegij svodi na “dolazak radi dolaska” pomaže nam samoizjava o aktivnosti na nastavi samo radi potpisa.

5. ZAKLJUČAK

Oni studenti pomorstva koji vole upisani studij, kvalitetno rangiraju tipične karakteristike izvrsnog, te lošeg pomorca, aktivni su na nastavi, nabrajaju sadržaje koje trebaju savladati na nastavi TZK sukladno sustavu kvalitete ISO 9001-2000, IMO i STCW 95 konvencijama potiču održavanje i razvoj izvrsnosti u aplikativnoj pomorskoj kineziologiji. (Ne)prikladnost svojih metoda rada nastavnika može provjeravati poznavanjem nekih stajališta studenata kao što je upoznavanje razloga njihove aktivnosti na nastavi.

6. LITERATURA

1. Klaić, B. (1983): Riječnik stranih riječi, Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb (876-877).
2. Kovač, V. (1996): Diskusija kao nastavna metoda u visokoškolskoj nastavi. Prilog za poticanje dubinskog pristupa učenju. Napredak, Časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, Vol. 137, Br. 3, str. 433-440. Zagreb.
3. Ledić, J. (2002): Kako unaprijediti visokoškolsku nastavu: iskustva, problemi i perspektive. Udruga za razvoj visokog školstva “Universitas” Rijeka.
4. Clegg, S. (2002): Knowing through Reflective Practice in Higher Education. Educational Action Research, Volume 8, Number 3.